

behalve Donderdags, geopend van 10 tot 5 uur, Zondags van 1 tot 5 uur. Door de verbijsterende ontwikkeling der geneeskunde in de laatste kwarteeuw, die alle aandacht opeist, komt de studie der *historia medicinae* in het gedrang. En dat is jammer, want de kennis der historie draagt bij tot verhoging van het culturele peil van den geneesheer, terwijl men de huidige geneeskunde beter kan begrijpen, wanneer men deze kent uit haar geschiedenis. *Historia scientiae scientia ipsa est.*

Literatuur: ¹P. VAN DER WIELEN (1902) *Pharmac. Weekbl.* ²D. A. WITTOP KONING (1953) *Pharmac. Weekbl.* **88**, 710.

J. A. VAN DONGEN

BESPREKINGEN

H. E. SIGERIST, *Die Heilkunst im Dienste der Menschheit*. 116 bl., 4 fig. Hippokrates Verlag, Stuttgart 1954. Prijs: geb. f 11,05

Dit boekje bevat 3 opstellen van ieder circa 40 bladzijden, getiteld „Krankheit”, „Gesundheit” en „Der Arzt”. De voornaamste aantrekkelijkheid ligt in het grote en veelsoortige materiaal, dat hierin is verwerkt. De opzet is, zoals van deze auteur te verwachten is, historisch. Het tweede opstel is m.i. het beste, hoewel de psychosomatische idee daarin niet voorkomt. Een fout is de legendarische voorstelling, alsof het vroege Christendom iets tegen de geneeskunde had; een gemis is, dat de geschiedenis der hospitalen en der verpleging is vergeten. Niettemin is het een zeer instructief boek.

TH. H. SCHLICHTING

INGEZONDEN

DE BIBLIOTHEEK VAN ALEXANDRIË

Prof. ARIËNS KAPPERS schrijft op bl. 3571 van dit *Tijdschrift* dat de Bibliotheek van Alexandrië „in 398 n. Chr. onder de regering van THEODOSIUS DE GROTE jammerlijk (werd) verbrand door een fanaticke menigte Christenen, die, zoals GUTHRIE zegt, er op uit waren het heidens-hellenistisch verleden zo grondig mogelijk uit te wissen ten einde een nieuwe orde in te voeren”.

Nu heeft THEODOSIUS DE GROTE in 389 de Christelijke godsdienst tot staatsgodsdienst verklaard, en als gevolg hiervan werd de tempel van Serapis, het Serapeion, inderdaad gesloten, respectievelijk verwoest in 391. Daar de bibliotheek annex was, hebben sommige geleerden gemeend, dat ook de bibliotheek verwoest werd. Maar de moderne auteur die als de beste kenner van deze materie geldt, EDWARD ALEXANDER PASSONS, zegt in zijn boek *The Alexandrian Library* (1952), dat er geen aanwijzingen zijn (evidence) dat dit geschied is, maar dat er alle redenen zijn om aan te nemen, dat de verwoesting ervan ongeveer vier eeuwen later op bevel van kalief OMAR plaats vond. Dit was tijdens de overheersing van de Arabieren: toen kort daarna de Perzen — en met hen de Islam — aan de macht kwamen, toonden dezen zich zeer begerig naar de Griekse cultuur, en vertaalden de gehele Griekse wetenschap in het Arabisch.

Amsterdam, December 1954

TH. H. SCHLICHTING

Ik ben dr. SCHLICHTING zeer dankbaar voor zijn verwijzing naar het werk van PASSONS, dat mij niet bekend was. Volkomen zekerheid omtrent het juiste tijdstip waarop de verwoesting van de Alexandrijnse bibliotheek heeft plaats gevonden, schijnt dus niet te bestaan. Dat overigens niet alle Islamiëten zo begerig waren naar de Griekse cultuur, zou, volgens het citaat uit PASSONS, kunnen blijken uit het feit, dat kalief OMAR, naar alle waarschijnlijkheid toch eveneens een aanhanger van MOHAMMED (gestorven omstreeks 632), de bibliotheek liet verwoesten. Blijkbaar behoorde hij tot de niet-verlichte despoten.

Groningen, 28 December 1954

J. ARIËNS KAPPERS